

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

Vilkår av 1. januar 2022

Innhold

	Side
1. Hvem som er forsikret – sikrede	2
2. Hvor forsikringen gjelder	2
3. Hva som kan være forsikret.....	2

Hoveddekninger

(som gjelder for alle)

4. Brann, vann, innbrudd og annen bygningskade	3
5. Erstatningsoppgjør	4
6. Naturskade	8
7. Ansvar	9
8. Rettshjelp	10

Tilleggsdekninger

(som gjelder når det fremgår av forsikringsbeviset)

9. Utvidet bygningsforsikring	12
10. Råte- og skadedyrforsikring	13
11. Bygg under oppføring	15

Viktige betingelser

(som gjelder for alle dekninger)

12. Forutsetninger, bruksbegrensninger og sikkerhetsforskrifter	16
13. Grov uaktsomhet	17
14. Identifikasjon.....	18
15. Frist for å melde krav	18

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

INNLEDNING – SLIK LESER DU VILKÅRENE

Vilkårene gjelder for bolighus, hytte og andre bygninger.

I tillegg til disse vilkår, gjelder Frenedes generelle vilkår.

Alle vilkårsbestemmelser må leses i sammenheng. Vilkårene må leses i lys av forsikringsbevisets beskrivelse av bygningen som er forsikret og hvilke dekninger din forsikring omfatter. Det er viktig at du sjekker at opplysningene om bygningen i forsikringsbeviset, stemmer og at forsikringsbeviset inneholder de dekninger du har behov for.

Punkt 1, 2 og 3 i vilkårene fastsetter hvem som er forsikret, hvor forsikringen gjelder og hvilken bygning som er forsikret. Punkt 4 og 6-8 fastsetter hva slags skader og tap forsikringen omfatter og hvilke skader og tap som er unntatt fra forsikringen. Punkt 9-11 utvider forsikringen til å omfatte ytterligere skader og tap dersom du har kjøpt en eller flere av disse tilleggsdekningene. Det fremgår av ditt forsikringsbevis om du har kjøpt tilleggsdekninger. Punkt 5 har generelle regler om hvordan erstatningen skal beregnes og viktige regler om skadeoppgjøret. I punkt 12 har vi beskrevet hva du og din ektefelle/samboer skal gjøre for å unngå skade på bygningen og hva bygningen kan/skal brukes til. Punkt 13 fastsetter at Frenedes ansvar kan settes ned eller falle bort dersom forsikringstilfellet skyldes grov uaktsomhet. Punkt 14 har regler om at handlinger eller unnlater fra visse personer, får samme virkning som om handlingene eller unnlatsene var foretatt av deg selv. Fristen for å melde krav under forsikringen finner du i punkt 15. Du har rett til erstatning under forsikringen når alle betingelser i vilkår og forsikringsbevis er oppfylt.

1. HVEM SOM ER FORSIKRET - SIKREDE

Forsikringsavtalelovens § 7-1 gjelder ikke. I stedet gjelder:

Forsikringen gjelder for forsikringstaker. Følgende personer er medforsikret:

- Ektefelle.
- Samboer. Med samboere menes personer som bor i samme bolig og lever sammen i et ekteskapslignende forhold, og har felles adresse i Folkeregisteret.

Forsikringen gjelder også for innehaver av tinglyst eiendomsrett, pantrett eller annen tinglyst sikkerhetsrett i eiendommen.

Forsikringsavtalen kan endres eller sies opp uten varsel til noen som er medforsikret.

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder:

- På det sted som er spesifisert i forsikringsbeviset.
- I Norden for bygningsdeler som er midlertidig nedmontert for reparasjon.

Naturskadedekningen i punkt 6 gjelder i Norge.

Ansvar i punkt 7 og rettshjelp i punkt 8 gjelder i Norden.

3. HVA SOM ER FORSIKRET

Forsikringen omfatter:

3.1 BYGNING(ER)

De bygninger som er spesifisert i forsikringsbeviset, inkludert fastmontert utstyr som er vanlig for bygningens formål. Frittliggende bygg på forsikringsstedet på inntil 10 kvm som ikke er særskilt forsikret, er dekket mot brann og naturskade.

3.2 UTVENDIGE LEDNINGER

Utvendige ledninger koblet til forsikret bygning med tilknyttet utstyr, som fører elektrisitet, signaler, gass eller væske til eller fra bygning, fram til tilknytningspunkt til offentlig ledning, brønn, tank, kum, reservoar eller spredeledning.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

3.3 HAGEANLEGG

Hageanlegg på inntil 5 dekar som er knyttet til boligen.

Utvendig vannbasseng, boblebad, badestamp o.l. med tilknyttede ledninger regnes som hageanlegg. Veksthus, brygger og kaier regnes ikke som hageanlegg. Fast trebrygge tilhørende bolighus og hytte er likevel omfattet med inntil kr 100.000 ved brann og naturskade. Flytebrygge regnes ikke som fast trebrygge.

3.4 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

- Produksjonsutstyr i driftsbygning.
- Brønn, borehull, drensledning, infiltrasjonsledning, spredeledning, spredegrøft. Drensledning er likevel omfattet ved brann og naturskade.

HOVEDDEKNINGER, SOM GJELDER ALLE SOM HAR TEGNET BYGNINGSFORSIKRING

4. BRANN, VANN, INNBRUDD OG ANNEN BYGNINGSSKADE

Forsikringen dekker de plutselige og uforutsette skader på forsikret bygning som er angitt i punkt 4.1, med de unntak og begrensninger som følger av disse vilkår, Frende's generelle vilkår og Forsikringsavtaleloven.

Forsikringen omfatter skader som inntreffer mens forsikringen er i kraft i Frende.

4.1 SKADER OG TAP SOM OMFATTES

Forsikringen omfatter:

1. Brann og nedsoting.
2. Lynnedslag og annet elektrisk fenomen.
3. Utstrømning fra brannslukningsapparat.
4. Tyveri (jf. Straffeloven § 321) og hærværk (skadeverk) jf. straffeloven § 351 på forsikringsstedet.
5. Utstrømning av væske fra innvendig rørledning med tilknyttet utstyr ved brudd, lekkasje eller oversvømmelse.
6. Inntrengning av vann eller annen væske fra utvendig rørledning.
7. Vann som trenger inn i bygning direkte fra terreng eller grunnen ved nedbør, snøsmelting eller kjøving når det fører til frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppført gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående vann.
8. Inntrengning av vann gjennom utetthet oppstått ved erstatningsmessig bygningsskade.
9. Brudd på innvendig rørledning med tilknyttet utstyr.
10. Brudd på utvendig væskeførende del av bygnings rørledning for vann, fyringsolje eller annen væske.
11. Brudd på drenskum, septiktank, oljetank, kloakkpumpe eller rensetank.
12. Følgeskade på bygning eller hageanlegg som skyldes forurensning etter slik skade som angitt i punkt 10 og 11, eller som skyldes forurensning fra nedgravde tanker eller rørledning på naboeiendom.
13. Brudd på elektrisk ledning.
14. Skade forårsaket av mus eller rotter
15. Rimelige og nødvendige utgifter inntil kr. 50.000 til tining av utvendig ledning tilknyttet forsikret bygning.
16. Naturskade dekkes i henhold til egne regler i punkt 6 nedenfor.
17. Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og hageanlegg.

Etter en erstatningsmessig skade på forsikret bygning dekkes også:

- Oppfylling av pulverapparat.
- Utgifter til utrykning etter utløst innbrudds- eller brannalarm.
- Utgifter til rivning, rydding, bortkjøring og deponering av verdiløse bygningsrester. Ved 1. risiko forsikring dekkes inntil 100% av forsikringssummen.
- Påførte ekstrautgifter pga. prisstigning i normal reparasjon- eller gjenoppføringsperiode.
- Tap ved at egen bolig eller hytte ikke kan brukes i normal reparasjon- eller gjenoppføringsperiode.
- Tapt husleieinntekt såfremt utleie var avtalt med Frende før skaden.
- Merutgifter på grunn av offentlig påbud i samsvar med punkt 5.5 nedenfor når bygning er fullverdiforsikret. Ved 1. risiko forsikring dekkes inntil 25 % av forsikringssummen, og maksimalt kr 250.000.
- Kunstnerisk utsmykking med inntil kr 200.000. Erstatning er begrenset til gjenanskaffelseskostnadene for tilsvarende eller i det vesentlige tilsvarende utsmykning.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

4.2 SKADER OG TAP SOM IKKE OMFATTES

Forsikringen omfatter ikke:

1. Svimerker og gnistskader som ikke skyldes brann.
2. For varmepumper omfattes ikke andre elektriske fenomenskader enn skader forårsaket av overspenning på strømnettet.
3. Skade som skyldes søl eller kondens.
4. Skade på gulv og vegger i våtrom som skyldes at gulv/vegger ikke er vanntette.
5. Følgeskader på andre deler av bygning som skyldes at gulv og vegger i våtrom ikke er vanntett.
6. Skade som skyldes vann fra bygningens takrenne, utvendig nedløp eller utett forbindelse mellom tak og taksluk til innvendig nedløp.
7. Skade ved at vann, væske, snø eller annen nedbør trenger inn i bygning på annen måte enn nevnt i punkt 4.1.6- 4.1.8.
8. Skade som skyldes mangelfull eller sviktende drenering og vann fra drensledning.
9. Tap av vann, fyringsolje eller annen væske eller gass.
10. Skade i form av eller som skyldes sopp, råte, heksesot, bakterier, insekter eller kjæledyr.
11. Skade som skyldes skadeverk, jf. straffeloven § 351 og slitasje påført utleide rom/bygning av beboer/bruker.
12. Skade som skyldes tele, setninger, jordtrykk og utilstrekkelig eller sviktende fundamentering.
13. Skade som skyldes materialfeil, konstruksjonsfeil, svak konstruksjon, uriktig montasje, slitasje, tæring eller elde, med mindre skaden omfattes av punkt 4.1, punkt 1-13.
14. Skade som alene består av flekker, svinnsprekker, riper, avskallinger og knirk i gulv.
15. Punktering av isolerglass.
16. Frostskader, andre klimatiske skader og skader forårsaket av dyr og insekter på hageanlegg, inklusiv utvendig vannbasseng, boblebad, badestamp o.l. og brygge.
17. Merkostnader for urasjonell byggemåte/utstyr.
18. Krav i forbindelse med at en ny eier av boligen gjør gjeldende mangelskrav mot sikrede.
19. Utgifter til vedlikehold/forbedringer.
20. Bygning/bygningsdeler som er revet uten Frenedes godkjenning.
21. Forebyggende tiltak, for eksempel stenge for adkomstvei for mus, rotter og andre skadedyr.

4.3 SKADEVERK VED UTLIE (GJELDER IKKE UTLIE AV HYTTER)

Når det fremgår av forsikringsbeviset at et bolighus er helt eller delvis utleid, endres unntaket i 4.2.12 slik at forsikringen likevel omfatter skadeverk, jf. straffeloven § 351, som forsettlig er forårsaket av leietakeren. Hakk, riper, avskallinger og lignende slitasje dekkes ikke. Tap som omfattes av depositumet erstattes ikke.

4.4. KOSTNADER TIL OMBYGGING AV BOLIG ETTER ULYKKE ELLER VED MEDFØDT FYSISK HANDIKAP

Dersom sikrede blir varig invalid som følge av en ulykkeskade i forsikringstiden, dekkes utgifter til nødvendige bygningsmessige endringer av boligen for å bedre bevegelsesmulighetene med inntil kr. 250.000.

Det samme gjelder dersom sikrede nedkommer med barn som på grunn av medfødt fysisk handikap blir rullestolbruker.

Utgiftene må være påløpt innen 5 år regnet fra ulykken eller fødselstidspunktet.

5. ERSTATNINGSOPPGJØR

Forsikringsavtalelovens § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor. Eventuelt tap som ikke omfattes av disse bestemmelser, kan ikke kreves erstattes.

5.1 SKADEMELDING

Ved skade skal sikrede snarest melde fra til Frende. Brann, innbrudd og hærverk skal i tillegg meldes til politiet.

5.2 HVORDAN ERSTATNINGEN BLIR BEREGNET

Erstatningen tar utgangspunkt i hva det vil koste å:

- Reparere/utbedre skaden til tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende stand, som før skaden, eller
- Gjenanskaffe tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende ting, etter pris på skadedagen, eller
- Gjenoppføre tilsvarende bygning.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

Frende avgjør hvilket av disse alternativene som skal benyttes og hvilken reparatør eller leverandør som skal velges.

Frende kan eventuelt bestemme at skaden i stedet for skal erstattes ved kontantoppgjør. Kontanterstatning skal settes til det beløp Frende måtte ha betalt for reparasjon/gjenanskaffelse.

Betalt merverdiavgift erstattes etter dokumentasjon.

Vask, rydding, etc som forsikringstaker gjør selv erstattes med kr 200 pr. time. Antall timer beregnes ut fra det timeantall som et firma normalt ville brukt på jobben.

Ved erstatning for beplantning i hageanlegg, beregnes erstatningen lik gjenanskaffelse av tilsvarende ung vekst i gartneri og lignende.

Skadens økonomiske omfang fastsettes ved skjønn dersom sikrede eller Frende krever det. Skjønnets verdsettelse danner øvre økonomiske grense for Frenendes erstatningsansvar. Utbetaling av erstatning foretas i samsvar med bestemmelsen i vilkårenes punkt 5.4 og bestemmelsene om skjønn i Frenendes generelle vilkår.

5.2.1 FULLVERDIFORSIKRET BYGNING

FULLVERDIGARANTI

Når bygning repareres eller gjenoppbygges til samme formål på samme sted (samme g.nr. og b.nr.) innen 5 år, gjøres det ikke fradrag for eventuell verdiøkning ved at gammel bygning eller bygningsdel erstattes med ny.

Dersom bygningen velges gjenoppført på et annet sted og til samme formål, og omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for den økning som overstiger 40 % av omsetningsverdien før skaden inntraff. Dersom gjenoppføring eller reparasjon på forsikringsstedet ikke tillates av offentlig myndighet, og bygningen gjenoppføres i samme kommune, beregnes likevel erstatningen som i 1. avsnitt.

Dersom bygningen velges gjenoppført til annet formål, og omsetningsverdien av den nye/reparerte bygning blir større enn bygningens omsetningsverdi før skaden, gjøres det fradrag for hele økningen.

Ved fastsettelse av bygningens omsetningsverdi skal det tas hensyn til mulige endringer i avkastning, beliggenhet og andre forhold. Nødvendige beregninger baseres på gjenoppføringsprisen.

5.2.2 FØRSTERISIKOFORSIKRET BYGNING

Førsterisikoforsikring betyr at erstatningen er begrenset til forsikringssummen som er spesifisert i forsikringsbeviset.

For en førsterisikoforsikring bygning som repareres eller gjenoppbygges innen 5 år, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 5.2.1, men det gjøres fradrag for den verdiøkning som overstiger 40 % av bygningens omsetningsverdi før skaden inntraff. Erstatningen er i tillegg begrenset til forsikringssummen.

5.2.3 BYGNING SOM IKKE REPARERES ELLER GJENOPPFØRES INNEN 5 ÅR

For bygning som uansett årsak ikke er reparert eller gjenanskaffet innen 5 år etter skaden, fastsettes erstatningsgrunnlaget etter reglene i punkt 5.2.1 og 5.2.2, men erstatningen er i tillegg begrenset til nedgangen i omsetningsverdien som følge av skaden.

5.2.4 BYGNING/BYGNINGSDEL SOM STÅR FORAN RIVING

For bygning eller bygningsdel som står foran riving beregnes erstatningen av bygningens/bygningsdelens brukbare materialer før skade. Rivningsutgifter som ville påløpt uavhengig av skaden, erstattes ikke.

En bygning eller bygningsdel står foran riving, dersom det på grunnlag av forsikringstakers opptreden, bygningens/bygningsdelens tilstand eller bruk eller andre forhold er sannsynlig at bygningen/bygningsdelen uavhengig av skaden ville blitt revet. Dersom det er søkt om rivningstillatelse, inngått kontrakt om rivning av bygningen, søkt om byggetillatelse for ny bygning eller ny bygning er prosjektert, skal bygningen under enhver omstendighet regnes å stå foran riving.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

5.2.5 TILBYGG, PÅBYGG ELLER ANNEN FORANDRING AV BYGNING

Tilbygg, påbygg eller annen forandring som øker verdien på bygningen, må du melde til Frende innen hovedforfall for at verdiøkningen skal være omfattet av bygningsforsikringen. Er melding ikke gitt, erstattes den del av skaden som svarer til forholdet mellom bygningens verdi før og etter tilbygget/forandringen.

5.2.6 TAPT HUSLEIEINNTekt

Tap ved nedgang i husleieinntekt og tap ved at eget bolighus eller hytte ikke kan benyttes i gjenoppføringsperioden, regnes fra skadedag til reparasjon/gjenoppføring har skjedd, eller normalt kunne ha skjedd.

- For utleide rom beregnes tapet på grunnlag av avtalt leie i henhold til leiekontrakt.
- For rom til eget bruk beregnes tapet etter markedspris for umøblerte rom.
- For hytte er erstatningen begrenset til kr. 50.000.

Det gjøres fradrag for innsparte utgifter til egen bolig og for opptjente renter av bygningserstatningen.

5.2.7 ALDERSFRADRAG

Følgende aldersfradrag trekkes ved skade på:

- Utvendig ledning eller tanker med tilknyttet utstyr, av annet materiale enn plast eller glassfiber: 5 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 20 år, maksimalt 80 % fradrag. Ved bruddskade på bunnledninger, det vil si ledninger som ligger i grunnen under huset, beregnes fradrag på samme måten.
- Varmtvannsbeholdere og pumper (inkl. varmepumper): 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år.
- Elektriske maskiner og apparater: 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år.
- Utvendig vannbasseng og annen badeinnretning som boblebad, badestamp o.l.: 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 5 år.
- Hvitevarer, kjøle- og fryserom: 10 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 3 år.
- Annen innretning for oppvarming eller kjøling: 5 % for hvert år gjenstanden er eldre enn 10 år.

Slikt fradrag gjøres kun ved skade som følge av kortslutning, elektrisk fenomen og brudd på ledninger eller utstyr.

Aldersfradraget i ovennevnte punkter beregnes av den skadede gjenstand og av kostnader som er nødvendige for å få utført reparasjon av den skadede gjenstand. Ved ulik alder på skadde deler legges den eldste delens alder til grunn for hele erstatningsberegningen.

5.2.8 FORHOLDET TIL PANTHAVER

Overfor panthavere beregnes erstatning som ovenfor angitt, men i tillegg er Frendes ansvar begrenset til det laveste av følgende:

- Forskjellen i panteobjektets omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i panteobjektet på skadetidspunktet.

Erstatningen til panthaver er i tillegg begrenset til det tapet som panthaver får på grunn av skaden når pantet selges.

Er Frende ansvarlig overfor panthaveren, men ikke overfor eieren, trer Frende inn i panthaverens rett. Dette skjer hvis det betales erstatning til panthaveren. Når Frende trer inn i panthaverens rett, gjelder dette likevel ikke til fortrenghet for panterettigheter som gjaldt da forsikringstilfellet inntraff og som omfattes av dekningen.

Ved skadeoppgjør kan Frende forhandle med hjemmelsinnehaver og utbetale erstatning til vedkommende med bindende virkning for medforsikrede.

5.2.9 SÆRREGLER VED KONKURS

Overfor konkursbo er Frendes ansvar begrenset til det laveste av følgende:

- Forskjellen i bygningens omsetningsverdi før og etter skaden.
- Vedkommendes økonomiske interesse i bygningen på skadetidspunktet.

Dette gjelder uten hensyn til om konkursen ble åpnet før eller etter at skaden inntraff.

5.2.10 SÆRREGLER NÅR BYGNING GJENOPPFØRES/REPARERES AV NY EIER

Dersom bygningen ikke gjenoppføres eller repareres av den som var bygningens eier på skadetidspunktet, eller hans ektefelle, samboer eller livsarving, er erstatningen begrenset til nedgangen i omsetningsverdien som følge av skaden.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

5.2.11. RETT TIL OVERTAKELSE AV KRAV ETTER EIERSKIFTE

Dersom en skade som inntreffer i forsikringstiden og først blir oppdaget etter salg av bygningen til ny eier, kan kreves dekket under selgers bygningsforsikring, overtar Frende selgerens krav mot eierskifteforsikringen.

Dersom Frende har dekket en skade under kjøpers bygningsforsikring og skaden skyldes en mangel som forelå ved overtagelsen av bygningen, overtar Frende kjøperens krav mot selger og selgerens eierskifteforsikring.

5.3 EGENANDEL

5.3.1 EGENANDEL

Fra erstatningsoppgjøret trekkes den egenandel som er spesifisert i forsikringsbeviset, dersom ikke annet er nevnt nedenfor eller i punkt. 5.3.2. Det beregnes en egenandel pr. skadetilfelle.

Det trekkes ikke egenandel ved:

- Tyveri når innbruddsalarm som varsler alarmsentral eller vaktcentral eller nabo via telefon etter fast avtale, var i bruk på skadetidspunktet.
- Skade som alene rammer overspenningsvern, brannalarm eller innbruddsalarm.

5.3.2 SÆRLIGE EGENANDELER

Når det gjøres aldersfradrag etter punkt 5.2.7 eller punkt 9.1.4 og dette fradraget minst svarer til avtalt egenandel, trekkes ikke egenandel. Utgjør fradraget mindre enn egenandelen, trekkes kun egenandel.

Egenandel ved skade på glassrute er kr 4.000. Egenandel ved skade som følge av sprengning på forsikringsstedet er kr 10.000, med mindre høyere generell egenandel er avtalt.

Ved skade som følge av vind svakere enn storm, og ved vannskade som følge av inntrenging av vann i bygning fra terreng eller grunnen, trekkes samme egenandel som ved naturskade, jf. punkt 6.4 nedenfor, dersom denne er høyere enn avtalt egenandel.

Egenandelen økes med kr 20.000 dersom bygningen i løpet av de siste 24 måneder har vært rammet av samme type skade ved:

- Vannskader av samme årsak.
- Tilbakeslag fra avløpssystemet.
- Skader som følge av mus eller rotter.
- Rørbrudd.

5.4 UTBETALING AV ERSTATNING

Erstatning utbetales i takt med reparasjon eller gjenoppføring. Det justeres for gjennomsnittlig prisstigning etter byggekostnadsindeksen.

Dersom bygning gjenoppføres på annet sted eller til annet formål, eller det skal foretas kontanterstatning, er utbetaling betinget av skriftlig samtykke fra den som har tinglyst eiendomsrett, panterett eller annen tinglyst sikkerhetsrett.

Merverdiavgift erstattes når den er betalt, men erstattes ikke hvis den kan fradragføres i merverdiregnskapet.

5.5 MERUTGIFTER SOM FØLGE AV PÅBUD FRA OFFENTLIG MYNDIGHET

Ved skade som er dekket av forsikringen, erstattes også nødvendige merutgifter som angitt i punkt 5.5.1 og som skyldes påbud om bygningens utførelse gitt fra offentlig myndighet med hjemmel i lov eller offentlig forskrift.

5.5.1 MERUTGIFTER SOM OMFATTES

Forsikringen omfatter merutgifter:

- Til reparasjon/gjenoppføring av bygning. Merutgifter settes til differansen mellom verdien av den forsikrede bygning og verdien av tilsvarende bygning utført i samsvar med påbud.
- Til grunnundersøkelser og fundamentering i forbindelse med gjenoppføring av bygning. Merutgifter beregnes som for en bygning tilsvarende den forsikrede, men utført i samsvar med påbud.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

- Som ikke direkte vedrører byggearbeidet, men som er en betingelse for at bygning tillates gjenopført.

Dersom den gjenoppførte bygning er større enn den skadede bygning, beregnes merutgiftene etter forholdet mellom gulvareal i skadet bygning og gulvareal i gjenopført bygning.

Med merutgifter menes den andel av utgifter som dokumentert ikke kan dekkes av offentlig myndighet.

Frende kan kreve at påbudet påklages eller selv påklage det.

5.5.2 MERUTGIFTER SOM IKKE OMFATTES

Forsikringen omfatter ikke merutgifter:

- Ved påbud som myndighetene har hjemmel for å gi selv om skaden ikke hadde inntruffet.
- Til bygning som er midlertidig eller som står foran rivning, ombygning eller rehabilitering.
- For å opprettholde opprinnelig innvendig areal.
- Som overstiger kr 1.000.000 når bygning er fredet.

5.5.3 GJENOPPFØRINGSTID

Reparasjon eller gjenoppføring må være avsluttet innen 5 år etter at skaden inntraff. Fristen kan forlenges dersom inngrep fra offentlig myndighet forsinkes eller hindrer byggearbeidet.

6. NATURSKADE

Erstatningsreglene i punkt 5 gjelder også for naturskade, men slik at bestemmelsene i punkt 6 gjelder foran bestemmelsene i punkt 5.

6.1 SKADER SOM OMFATTES

Naturskadedekningen dekker skade som direkte skyldes naturulykker som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd, jf. Lov om Naturskedeforsikring av 16. Juni 1989 nr. 70.

6.2 TING SOM OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter skade på forsikrede ting jf. vilkårenes punkt 3.

Tilleggsbygg under 10 kvm som ikke er særskilt forsikret omfattes også.

6.2.1 HAGEANLEGG

Når den forsikrede ting er bolighus eller hytte, erstattes også naturskade på hage, hageanlegg, herunder utvendig vannbasseng, gjerde og flaggstand og gårds plass i tilknytning til bygningen, oppad begrenset til 5 dekar. Tilsvarende erstattes skade på tilførselsveg som ligger innenfor hagen, hageanlegg eller på gårds plassen.

6.2.2 DEKNING FOR RELOKALISERING VED FARE FOR NY NATURSKADE

Er et brannforsikret bolighus eller fritidshus skadet i en naturulykke, og det ikke gis tillatelse til å reparere eller gjenoppbygge huset på skadestedet på grunn av fare for ny naturskade, erstattes tomtens omsetningsverdi før skaden, oppad begrenset til fem dekar. Det skadede huset og eventuelle forsikrede uthus erstattes som om de var totalskadet. Er grunnen under et brannforsikret bolighus eller fritidshus blitt ustabil som følge av en naturulykke, gjelder første og annet punktum tilsvarende selv om huset ikke er skadet.

I stedet for å erstatte tomt og bygninger kan forsikringsselskapet velge å sikre eiendommen, såfremt sikrede gir sitt skriftlige samtykke. Sikringstiltakene må gi så god beskyttelse mot ny naturskade at eieren kan få tillatelse til reparasjon eller gjenoppbygging på skadestedet. Forsikringsselskapet skal dekke utgiftene til sikringstiltakene og sørge for ettersyn og vedlikehold.

6.3 HVA SOM IKKE OMFATTES

Naturskadedekningen omfatter ikke:

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

- Ting som det ikke er naturlig å brannforsikre.
- Sjøkabler, fjordspenn og luftspenn over vann inkl. feste på land.
- Flytebrygge og andre flytende konstruksjoner, gangbru/landgang, stein- og betongbrygger.
- Moloer, bruer, klopper, damanlegg, tunneler i fjell og lignende.
- Skinnegående materiell, som tog, trikk og lignende.
- Skade som alene rammer antenner, skilt, markiser eller lignende.
- Skog.
- Avling på rot.
- Beite; innmark og utmark.
- Skade på byggverk/ting i dette når byggverket er oppført etter at det er nedlagt bygge- og deleforbud i medhold av § 22 i lov om sikring mot naturskader av 25 mars 1994.
- Utgifter til forebygging, sikring, flytting eller andre tiltak som ikke skyldes direkte skade på forsikret byggverk eller løssøre.
- Skade som umiddelbart skyldes lyn, frost, tele, tørke, nedbør, snøtyngde eller isgang
- Skade forårsaket av dyr, insekter, bakterier, sopp, råte e.l.

6.4. EGENANDEL

I oppgjøret fratrekkes den egenandel som til enhver tid er fastsatt i henhold til Lov om Naturskadeforsikring. Pr. 1.1.2022 er egenandelen kr 8.000.

6.5. ANDRE BESTEMMELSER OM NATURSKADE

Naturskadeerstatningen kan settes ned eller falle bort når skadens årsak eller omfang helt eller delvis skyldes:

- Svak konstruksjon i forhold til de påkjenninger tingen kan ventes å bli utsatt for.
- Dårlig vedlikehold eller tilsyn.
- At skadelidte kan lastes for at han ikke forebygget skaden eller hindret dens omfang.

Ved avgjørelsen av om erstatningen skal avkortes, skal det legges vekt på den skadelidtes forutsetninger for å innse hvilke krav som må stilles, hans mulighet for utbedring av mangelen og forholdet ellers. Avkorting skal ikke skje hvis den skadelidte bare er lite å legge til last.

Forsikringssekskapenes samlede ansvar ved en enkelt naturskade fastsettes av Kongen, jf. naturskadeforsikringsloven § 3. Overstiger skaden denne grense, må sikrede bære en forholdsmessig del av skaden.

Er det tvil om det foreligger naturskade eller om det er grunnlag for nedsettelse pga svak konstruksjon m.v., kan sikrede eller Frende kontakte Klagenemnda for naturskadesaker. Klagenemndas vedtak kan ikke påklages.

7. ANSVAR

7.1 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av personlig eier av eiendommen(e) som er spesifisert i forsikringsbeviset, pådrar seg for skade på annens person eller ting.

Forsikringen omfatter skader som konstateres i forsikringstiden.

Med personskade forstås skade, sykdom eller død påført en annens person. Med tingskade forstås tap av eller fysisk skade påført en annens ting (herunder dyr og fast eiendom). Økonomisk tap påført tredjemann som følge av den fysiske skaden Frende erstatter, vil også være dekket.

Forsikringen dekker det økonomiske tap som sikrede i henhold til gjeldende erstatningsrett kan bli pålagt å erstatte.

7.2 HVA FORSIKRINGEN IKKE OMFATTER

1. Ansvar ved forsettlig handling eller unnlattelse.
2. Ansvar som har sammenheng med sikredes yrke eller ervervsvirksomhet, herunder styreansvar.
3. Ansvar for skade oppstått ved graving eller sprengning.
4. Ansvar overfor sikredes familie. Med familie menes sikredes ektefelle, sikredes og ektefelles besteforeldre, foreldre, steforeldre, fosterforeldre, svigerforeldre, søsken, barn, stebarn, fosterbarn og barnebarn samt deres ektefeller. Samboere likestilles med ektefeller. Med samboere menes personer med felles husholdning som lever i et

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

ekteskapslignende forhold, og som i følge Folkeregisteret har samme bopel. Familieforholdet når skaden voldes, skal legges til grunn.

5. Ansvar overfor selskap hvor sikrede eller sikredes familie har styreverv, er daglig leder i, eller eier minst 50 % av aksjene i, på det tidspunkt den skadevoldende begivenhet fant sted.
6. Ansvar for skade på sikredes andel av ting som eies i fellesskap.
7. Ansvar for visse personlige krenkinger, oppreisning, ærekrenkning, og krenking av privatlivets fred, jf. Skadeserstatningslovens §§ 3-3, 3-5 og 3-6, eller for bøter, gebyrer eller lignende.
8. Ansvar for skade på ting (herunder fast eiendom eller dyr) som tilhører en annen, men som sikrede eller noen på sikredes vegne bruker, leier, låner eller har mottatt til forvaring.
9. Ansvar som alene bygger på tilsagn, avtale, kontrakt eller garanti, herunder ansvar sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress.
10. Ansvar som sikrede pådrar seg ved forurensning jf. forurensningslovens § 6. Likevel dekkes sikredes ansvar dersom årsaken til skaden er plutselig og uforutsett. Forurensning som skyldes korrosjon, tæring, eller andre gradvise prosesser, regnes ikke som plutselig og uforutsett.
11. Ansvar for skade på ting forårsaket av sopp og råte, eller på grunn av langsom inntrengning av fuktighet.
12. Ansvar som eier av annen fast eiendom enn de(n) for sikrede eiendom(mer).

7.3 BEHANDLING AV ERSTATNINGSKRAV

Erstatningskrav som reises mot sikrede, eller som forventes å bli reist, skal snarest meldes til Frende.

Sikrede må ikke påta seg erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav uten Frendes godkjenning.

Dersom kravet overstiger egenandelen og ansvaret omfattes av forsikringen, behandler Frende saken og erstatningsspørsmålet.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlattelse, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, skal regnes som ett skadetilfelle og reguleres av vilkårene på det tidspunkt da første skade konstateres. Har flere sikrede medvirket til en skade, regnes også dette som ett skadetilfelle.

Sikrede plikter for egen regning:

- Å gi Frende alle opplysninger og dokumenter som er tilgjengelig for sikrede og som Frende trenger for å vurdere ansvar og utbetale erstatning.
- Å utføre de undersøkelser Frende finner nødvendig.
- Å møte ved forhandlinger eller rettergang.

7.4 FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

Forsikringssummen er kr 5.000.000 pr. skadetilfelle og samlet pr. år og egenandelen er kr 5.000 pr. skadetilfelle.

7.5 UTBETALING AV ERSTATNING

Selv om forsikringssummen overskrides, betales de kostnader som på forhånd er godkjent av Frende, samt renter av idømt erstatningsbeløp som omfattes av forsikringen.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er Frende villig til å ordne en sak i minnelighet eller betale kravet, dekkes ikke videre utgifter ved tvisten.

Frende har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

8. RETTSHJELP

8.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter utgifter til retts hjelp når sikrede er part i tvist i egenskap av personlig eier av eiendommen(e) som er spesifisert i forsikringsbeviset.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

Tvist anses oppstått når et fremsatt krav er muntlig eller skriftlig helt eller delvis bestridt, eller dersom motparten ikke har tatt stilling til kravet innen rimelig tid.

En tvist er ikke å anse som flere tvister selv om saken består av flere individuelle spørsmål som fremmes i flere saksanlegg.

Twisten må ha oppstått mens forsikringen var i kraft. Rettshjelpgifter dekkes ikke dersom tvistegrunnlaget forelå ved forsikringens ikrafttreden.

Dersom den forsikrede faste eiendom blir solgt og forsikringen i Frende opphørte i forbindelse med salget, dekkes likevel tvist hvor sikrede er part i egenskap av selger.

Ved kjøp av nytt bolighus som sikrede ennå ikke har flyttet inn i og tegnet egen forsikring på, dekkes også tvist med selger dersom nåværende bolighus var forsikret i Frende på kjøpstidspunktet.

Forsikringen omfatter tvist som kan føres for de alminnelige domstoler. Ved tvist som etter lov eller avtale skal avgjøres ved voldgift, dekkes rettshjelp i den utstrekning dette ville vært dekket for de alminnelige domstoler.

Dersom saken føres for særdomstol, jf. Domstolslovens § 2, men kunne vært ført for de alminnelige domstoler, dekkes likevel rettshjelpgifter.

8.2 FØLGENDE UTGIFTER OMFATTES

Ved en rettsbehandling omfatter forsikringen rimelige og nødvendige rettshjelpsutgifter til advokat, registrert rettshjelper jf. Domstollovens § 218, retten, advokatmekler godkjent av advokatforeningen og sakkyndige.

Ved hovedforhandling og bevisopptak, dekkes også utgifter til vitner.

Utgifter til sakkyndige som ikke er oppnevnt av retten, dekkes bare dersom utgiftene på forhånd er godkjent av Frende.

Idømte saksomkostninger dekkes ikke. Rettsgebyr i ankeinstans dekkes heller ikke. Bestemmelsen om anke gjelder også ved bruk av andre rettsmidler. Tilkjente saksomkostninger går til fradrag i erstatningen. Likevel erstattes slike saksomkostninger når sikrede kan godtgjøre at motparten ikke er søkegod.

Inngås det forlik som innebærer at sikredes krav i det vesentlige er tatt til følge, eller etter at sikrede ved dom har blitt tilkjent saksomkostninger, må sikrede på forhånd ha godkjennelse fra Frende dersom det skal avtales i forliket at hver av partene skal bære sine egne omkostninger. Uten slik godkjennelse fra Frende, går tilkjente saksomkostninger i dommen til fratrukk i erstatningen.

8.3 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Tvist som har sammenheng med sikredes yrke eller erverv, herunder styreoppdrag.
2. Tvist som gjelder annen fast eiendom enn den forsikrede eiendom.
3. Tvist i saker hvor sikrede er part i egenskap av å være selger av boligen og sikrede har tegnet eierskifteforsikring på boligen.
4. Tvist som har sammenheng med separasjon skilsmisse, barnefordeling, samværsrett, farskap, arv, omstøtelse, underholdsbidrag, bodeling, oppløsning av det økonomiske fellesskap etablert av samboende og oppløsning av husstandsfellesskap, samt skiftesaker.
5. Tvist som alene hører inn under namsmyndighetene, jf. Tvangslovens § 2-1, bortsett fra tvist i husleieforhold knyttet til forsikret bolig.
6. Tvist som gjelder veksel sak, inkassosak hvor fordringen er ubestridt, gjeldsforhandlingssak og sak som gjelder konkurs eller akkordforhandling dersom sikrede er konkurs- eller akkordskyldner.
7. Straffesak, ærekrenkelsessak og erstatningskrav i slike saker når sikrede er mistenkt, siktet eller saksøkt.
8. Tvist som springer ut av en ulovlig handling fra sikredes side.
9. Tvist om erstatning etter Skadeserstatningslovens § 3-3 (visse personlige krenkinger), § 3-5 b (oppreisning) og § 3-6 (krenking av privatlivets fred).
10. Tvist som gjelder forvaltningsvedtak. Likevel dekkes utgifter ved søksmål når klageadgang er fullt utnyttet. Utgifter pådratt før søksmål ble reist, dekkes ikke.
11. Tvist om oppholds- eller arbeidstillatelse.
12. Tvist om advokatsalær eller utgifter til sakkyndige.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

13. Tvist mellom sameiere. Likevel dekkes tvist mellom eiere av ulike eierseksjoner i samme sameie.
14. Utgifter pådratt før tvist er oppstått, og utgifter knyttet til tvistegrunnlag som forelå ved forsikringens ikrafttreden.

8.4 FORSIKRINGSSUM OG EGENANDEL

Den samlede erstatning ved hver tvist er begrenset til kr 100.000. Dersom det er tre eller flere parter på samme side i en tvist, er samlet forsikringssum kr 250 000. Dette gjelder også om partene har rettshjelpsforsikring i forskjellige selskaper, eller om den/de sikrede har rettshjelpdekning under flere forsikringer i ett eller flere selskaper.

Uforsikrede parter holdes utenfor ved erstatningsberegningen.

Frendes ansvar er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken, dersom utgiftene ikke er godkjent av Frende på forhånd.

Egenandel er kr 4.000 med tillegg av 20 % av det overskytende beløp. Det trekkes bare en egenandel for hver tvist selv om det er flere parter på samme side.

8.5 ERSTATNINGSOPPGJØR

Dersom sikrede vil kreve å få dekket utgifter til juridisk bistand under rettshjelpsforsikringen, skal kravet meldes til Frende uten ugrunnet opphold, og senest ett år etter at advokat er engasjert. Kravet skal meldes skriftlig.

Meldefristen ved tvist som gjelder offentlige forvaltningsvedtak, regnes fra det tidspunkt hvor den offentlige forvaltningsbehandling er fullt utnyttet. Ved tvister som alene hører inn under en særdomstol, regnes meldefristen fra det tidspunkt hvor saken bringes inn for de alminnelige domstoler.

Sikrede velger selv en advokat som etter sakens art og sikredes bosted er egnet for oppdraget. Er det flere parter på samme side med likeartede interesser, kan Frende kreve at disse benytter samme juridiske og tekniske bistand.

Sikrede plikter å begrense utgiftene til rettshjelp, og bærer selv omkostninger som ikke anses rimelige og nødvendige. Før saksanlegg dekker forsikringen rimelige og nødvendige utgifter til advokat, retten, sakkyndige og vitner. Etter saksanlegg dekkes utgifter som etter rettens skjønn var nødvendige for å få saken betryggende utført, jf. Tvistelovens § 20-5.

Frende kan kreve å bli holdt underrettet om omfanget av de utgifter som kreves dekket under forsikringen.

Sikrede skal informere Frende om hvilke utgifter som er påløpt under eventuell behandling i særdomstol eller under eventuell forvaltningsbehandling av klage på offentlig forvaltningsvedtak. Ved krav om oppgjør har Frende den samme rett som sikrede til å få dokumentert hvordan advokaten har beregnet sitt salær. Før endelig oppgjør foretas, kan Frende kreve dokumentert at egenandel er betalt. Spørsmål om utgiftenes rimelighet kan forelegges Den Norske Advokatforening.

Frende kan kreve at sikrede forelegger spørsmål om salær til egen advokat for retten i henhold til Tvistelovens § 3-8.

Salær avregnes maksimalt 2 ganger i året overfor advokaten.

TILLEGGSDEKNINGER (SOM GJELDER NÅR DET FREMGÅR AV FORSIKRINGSBEVISET)

Det fremgår av det enkelte forsikringsbevis om din forsikring omfatter dekningene nedenfor.

For tilleggsdekningene gjelder også bestemmelsene i punkt 1-5 ovenfor.

9. UTVIDET BYGNINGSFORSIKRING

9.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen plutselig og uforutsett:

1. Følgeskade av vanninntrenging gjennom utett tak og/eller vegg over bakkeplan.
2. Følgeskade av vanninntrengning gjennom utett vegg under bakkeplan eller fra terreng når det fører til synlig frittstående vann over laveste gulv. Vann i oppforet gulvkonstruksjon regnes ikke som frittstående vann.
3. Følgeskade på andre rom etter vanninntrenging fra utett våtrom.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

4. Punktering av isolerglass. Aldersfradrag: 10 % for hvert år glasset er eldre enn 10 år.
5. Skade på forsikret bygning som skyldes følgende håndverkerfeil:
 - Materialfeil, konstruksjonsfeil eller uriktig montering,
 - Utilstrekkelig eller sviktende fundamentering, såfremt håndverkerfeilen skyldes arbeid som er utført av en innleid håndverker med eget organisasjonsnummer og skaden inntreffer innen 10 år etter at arbeidet ble utført. Forsikringssummen ved skade som skyldes håndverkerfeil, er kr 10 mill. samlet for alle feil. Ved skade på annet enn våtrom, erstattes ikke utbedring av håndverkerfeilen.

9.2 FORSIKRINGEN OMFATTER IKKE

Forsikringen omfatter ikke:

1. Skader og tap som er unntatt i punkt 4.2, dersom skaden ikke omfattes av punkt 9.1.
2. Utbedring av tak eller vegg som ble utsatt for vanninntregning.
3. Skade som følge av håndverkerfeil, jf. punkt 9.1.5, som:
 - Skyldes arbeid som ikke kan dokumenteres er utført av godkjent/autorisert håndverker/entreprenør.
 - Skyldes arbeid utført av sikrede.
 - Skyldes feil og mangler som var kjent før forsikring ble tegnet.
 - Skyldes arbeid som er utført mer enn 10 år før skaden inntraff.
 - Inntreffer i reklamasjonstiden, hvis det ikke er reklamert i tide overfor håndverker/entreprenør.
4. Skade som håndverker, leverandør eller fabrikant er ansvarlig for i henhold til garanti eller annet rettsgrunnlag. Fører kravet ikke frem, erstattes skaden så langt det følger av vilkårene. Frende overtar i så fall sikredes krav mot håndverkeren, leverandøren eller fabrikanten.
5. Krav i forbindelse med at en ny eier av boligen gjør gjeldende mangelskrav mot sikrede.
6. Skade i form av eller som skyldes sopp, råte, heksesot, bakterier, insekter eller kjæledyr.
7. Skade forårsaket av mus eller rotter.

10. RÅTE OG SKADEDYRFORSIKRING

Når det fremgår av forsikringsbeviset at denne dekningen er avtalt, omfatter forsikringen råte og skadedyrskader iht. reglene nedenfor.

I tillegg til vilkårene i punkt 10 gjelder Frendes generelle vilkår. Forsikringen er dekket gjennom Norsk Hussopp Forsikring, som foretar skadeoppgjør.

10.1 HVEM FORSIKRINGEN GJELDER FOR

Forsikringen gjelder for forsikringstaker.

10.2 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset – forsikringsstedet.

10.3 HVA FORSIKRINGEN OMFATTER

Forsikringen omfatter hovedbygning med boenhet og fullverdiforsikrede sidebygninger uten boenhet som er registrert med bolig eller fritidsformål hos kartverket. Bygninger eller deler av bygninger som brukes til nærings- eller landbruksformål er ikke omfattet.

10.4 FORSIKRINGEN DEKKER

- Nedbrytning forårsaket av råtesopper og skade forårsaket av skadedyr.
- Bekjempelse av skadeinsekter og innvendig bekjempelse av mus og rotter etter påvist aktivitet.

Med bekjempelse menes reduksjon eller utryddelse. Norsk Hussopp Forsikring avgjør hvilken metode som skal benyttes for å oppnå en reduksjon eller utryddelse. Norsk Hussopp Forsikring avgjør om avdekning eller tilkomstarbeider er nødvendig for bekjempelsen.

10.5 FORSIKRINGEN DEKKER IKKE

- Råteskade på dører, vinduer og lekter på yttervegg/tak og alt annet utvendig treverk.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

- Blåved, muggsopp eller andre forhold som bare er skjemmende for bygningens utseende.
- Bekjempelse av skadeinsekter og innvendig bekjempelse av mus og rotter når aktiviteten har startet før avtalen begynte å løpe og heller ikke bekjempelse av aktivitet etter at forsikringen har opphørt, selv om aktiviteten startet i forsikringstiden. Likevel dekkes bekjempelse av aktivitet oppdaget etter avtalestart dersom gjeldende bygningsforsikring ved aktivitetens start hadde dekket bekjempelsen.
- Den del av skade på bygning som utviklet seg før avtalen begynte å løpe, og heller ikke for skadeutvikling etter at forsikringen har opphørt.
- Kostnader til kontroll, vedlikehold, forbedringer og behandling av forebyggende karakter, herunder tetting av bygningen mot skadedyr.
- Innbo/løsøre.
- Skade på bygningens isolasjon når det ikke kan påvises svekket isolasjonsevne.
- Fjerning av døde skadedyr, eller deres etterlatenskaper når det ikke er konstatert lukt- eller bygningsskader, og heller ikke preparater brukt til bekjempelse.
- Skade som skyldes kjæledyr eller husdyr i landbruket.
- Følgeskader eller indirekte tap, som fråflytting, tapte leieinntekter, skade på person eller løsøre, svekket evne til å oppfylle forpliktelser, markedsmessige reaksjoner og lignende.
- Gjelder fritidshus i forbindelse med skadedyr: Når Norsk Hussopp Forsikring ikke kan komme fram til forsikringsstedet med bil må forsikringstaker bekoste ekstra transport og reisetid ved inspeksjon og bekjempelse.

10.6 SKADEOPPGJØR

FAL § 6-1 gjelder ikke. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor. Eventuelt tap som ikke omfattes av disse bestemmelser, kan ikke kreves erstattes.

10.6.1 SKADEMELDING

Skade skal meldes til Norsk Hussopp Forsikring uten ugrunnet opphold. Sikrede mister retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt Norsk Hussopp Forsikring innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jf. FAL § 8-5.

10.6.2 ALTERNATIVE OPPGJØRSFORMER

Norsk Hussopp Forsikring kan avgjøre om skaden skal erstattes ved

- Kontantoppgjør.
- Reparasjon.
- Gjenoppføring.
- Bekjempelsestiltak

Ved kontantoppgjør kan erstatningen ikke overstige det Norsk Hussopp Forsikring måtte betale for reparasjon eller gjenoppføring. Se også bestemmelsen om skjønn i punkt 10.6.8.

10.6.3 SKADE- OG VERDIANSETTELSE

Skaden settes til kostnadene ved reparasjon av skadet bygning til samme, eller i det vesentlige samme, stand som før skaden inntraff, beregnet etter kostnadene på skadedagen.

Skaden kan ikke settes høyere enn gjenoppføringskostnaden på tilsvarende ny bygning, fratrukket gjenverdier etter at skaden inntraff, regnet etter samme regel.

10.6.4 KOSTNADER SOM ER UNNTATT ER:

- Merkostnader ved byggemåte og utstyr som er urasjonelle etter dagens byggeskikk.
- Kostnader sikrede pådrar seg til skadeundersøkelse om skade foreligger
- Behandling eller reparasjon uten på forhånd å ha innhentet samtykke fra Norsk Hussopp Forsikring.

10.6.5 PRISSTIGNING

Prisstigning erstattes for den tid det normalt vil ta å reparere eller gjenoppføre bygningen, begrenset til 24 måneder. Prisstigningen beregnes i forhold til prisnivået på skadedagen og den gjennomsnittlige endring i Statistisk Sentralbyrås byggekostnadsindeks.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

10.6.6 ERSTATNINGSOPPGJØR

Erstatningen beregnes etter reglene i punkt 10.6.3

MVA erstattes bare dersom kostnaden er pådratt og sikrede fremlegger dokumentasjon på det.

10.6.7 NORSK HUSSOPP FORSIKRINGS RENTEPLIKT

Sikrede har i tillegg krav på renter av erstatningen i samsvar med reglene i FAL § 8-4.

10.6.8 SKJØNN

Fastsettelse av skadebeløp og gjenoppføringskostnad avgjøres ved skjønn dersom sikrede eller Norsk Hussopp Forsikring krever det. Bestemmelsene om skjønn i Frendes generelle vilkår får i så fall anvendelse.

10.7 EGENANDEL

For hvert skadetilfelle er det en egenandel på kr 4.000 hvis ikke annen egenandel fremgår av forsikringsbeviset.

10.8 IDENTIFIKASJON

Handlinger og unnlaterer fra sikredes ektefelle som bor sammen med sikrede, personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold, eller sikredes representant (styre, beboer, leietaker) får samme virkning for sikredes rettigheter etter forsikringen som om handlingen eller unnlatsene var foretatt av sikrede selv, jf. Forsikringsavtaleloven § 4-11.

10.9 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Sikkerhetsforskrifter er aktsomhetsregler fastsatt for å forebygge eller begrense skade. Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til en hver tid er overholdt. Har sikrede forsømt å overholde sikkerhetsforskriftene, eller unnlatt å påse at de overholdes, kan retten til erstatning bortfalle helt eller delvis, jf. FAL § 4-8.

1. Sikrede har en plikt til å etterse og vedlikeholde forsikret eiendom. Rehabilitering og utskifting av bygningsdeler eller tekniske installasjoner forutsettes gjort iht. produsentens forventede levetid. Sikrede plikter også å følge de pålegg selskapet gir om vedlikehold og utbedring av mangler. Arbeider skal utføres uten ugrunnet opphold i henhold til offentlige forskrifter, og ved hjelp av kvalifiserte fagfolk.
2. Sikrede plikter å legge forholdene til rette eller etterkomme instruksjoner slik at takstmann eller skadedyrbekjemper får utført inspeksjon eller bekjempelse i forsikret bygning på en effektiv måte innenfor ordinær arbeidstid.

10.10. ANDRE BESTEMMELSER OM FORSIKRINGSAVTALEN

Forhold i forsikringstiden.

Norsk Hussopp Forsikring har til en hver tid rett til å besiktige forsikret bygning. Besiktigelsen skjer uten kostnad for sikrede. Besiktigelsesrapporten er til Norsk Hussopp Forsikrings eget bruk. Den er ikke å anse som noen garanti for at det ikke finnes mangler eller skader.

Norsk Hussopp Forsikring kan etter utført besiktigelse la være å fornye forsikringen ved første forfall. Dette med bakgrunn i at bygningen risikomessig ikke egner seg for forsikring.

11. BYGG UNDER OPPFØRING

Dersom det fremgår av forsikringsbeviset at det er tegnet særskilt forsikring for Bygg under oppføring, gjelder vilkårene for Bygningsforsikring i byggeperioden med følgende utvidelser og tilleggsbegrensninger:

11.1 HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

Dekningen gjelder bare på det sted som er spesifisert i forsikringsbeviset.

Dekningen gjelder ikke for bygning eller bygningsdel som befinner seg hos produsent.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

11.2 HVA SOM ER FORSIKRET

Forsikringen omfatter:

- Bygg under oppføring, som er spesifisert i forsikringsbeviset, med tilhørende materialer.
- Brakker, lagerskur og containere på byggeplassen, som er eid av sikrede.
- Brakker, lagerskur og containere som lånes eller leies og som sikrede skriftlig har påtatt seg forsikringsansvar for, med inntil kr 50.000.
- Sikredes eget verktøy med inntil kr 50.000.

11.3 SKADER OG TAP SOM OMFATTES

I tillegg til de skader og tap som er angitt i punkt 4.1 omfatter forsikringen:

- Tyveri av materialer eller eget verktøy fra brakker med faste yttervegger og fra lukket og låst container med gulv, vegger og tak av stål.
- Tyveri av materialer og eget verktøy fra bygget som er under oppføring etter at alle vindu og dører er montert og alle andre åpninger i bygget er blitt avstengt.
- Bruddskade og skade som følge av hærverk på glass montert i ramme ved transport til byggeplassen, lagring på byggeplassen og ved innsetting samt når det er ferdig innsatt på sin faste plass.

Etter erstatningsmessig skade dekkes også

- Tapt husleieinntekt og tap ved at egen bolig ikke kan brukes i den periode byggetiden blir forlenget som følge av skaden.
- Nødvendige merutgifter til opphold utenfor hjemmet, når innflytting i bolighus må utsettes som følge av skaden, og oppholdet er avtalt med Frende, med inntil kr 100.000.

11.4 SKADER OG TAP SOM IKKE OMFATTES

I tillegg til de unntak som er angitt i punkt 4.2 ovenfor omfatter forsikringen ikke:

- Tyveri fra uteareal på forsikringsstedet, så sant ikke bygningen er bebodd.
- Skade som skyldes snøtyngde, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige, og dører og vinduer er på plass.
- Skade som skyldes vind svakere enn storm, så sant ikke utvendige byggearbeider er ferdige, og dører og vinduer er på plass.
- Avskallinger og riper på glass så sant dette ikke skyldes hærverk.
- Skade på glass som skyldes at innfatningen for isolerglass er utett.

11.5 ANSVAR

11.5.1 FORSIKRINGEN OMFATTER

Punkt 7 ovenfor om ansvar utvides til å omfatte rettslig erstatningsansvar som sikrede i egenskap av privat byggherre for det forsikrede bygg, kan pådra seg for skade på annens person eller ting.

Følgende byggherreansvar omfattes:

- Ansvar for skade oppstått ved byggearbeider.
- Ansvar for skade oppstått ved graving, sprengning, peling, spunting og riving på den forsikrede eiendom.
- Ansvar for skade som skyldes ras eller jordforskyvning.

Forøvrig gjelder punkt 7 uendret.

11.6 RETTSHJELP

Punkt 8 ovenfor om rettshjelp utvides til å omfatte rettshjelp i egenskap av privat byggherre for det forsikrede bygg.

Forøvrig gjelder punkt 8 uendret.

VIKTIGE BETINGELSER (SOM GJELDER FOR ALLE DEKNINGER)

12. FORUTSETNINGER, BRUKSBEGRENSNINGER OG SIKKERHETSFORSKRIFTER

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

Erstatning etter bygningsforsikringen er betinget av at Frende har fått oppgitt riktige opplysninger om den risiko som er forsikret, at bruksbegrensninger ikke er overtrådt og at sikkerhetsforskriftene er overholdt.

12.1 RIKTIGE RISIKOOPPLYSNINGER

I forsikringsbeviset for husforsikring og hytteforsikring fremgår det hvilke opplysninger vi har lagt til grunn for vår risikovurdering og prisberegning. Det er derfor svært viktig at du sjekker at opplysningene vi har lagt til grunn stemmer. Dersom opplysningene ikke er riktige, må du snarest ta kontakt med oss slik at vi kan korrigere forsikringen. Det samme gjelder om det skjer endringer som gjør at opplysningene ikke lenger stemmer.

Dersom opplysningene vi har lagt til grunn for vår prisberegning ikke er riktig, vil Frenedes ansvar ved en skade reduseres forholdsmessig. Erstatningen vil i slike tilfeller bli redusert til det som svarer til forholdet mellom den prisen som er betalt og den prisen som skulle vært betalt. Ved underforsikring, jf. pkt. 5.2.5, erstattes en så stor del av skaden som svarer til forholdet mellom bygningens verdi som det er beregnet betaling for og riktig bygnings verdi som det skulle vært beregnet betaling for. Gjelder det opplysninger av vesentlig betydning for vår risikovurdering eller opplysningssvikten av andre grunner er grov, kan erstatningen falle helt bort, og forsikringen sies opp, jf. FAL §§ 4-2 og 4-3.

12.2 BRUKSBEGRENSNINGER

Forsikringen er tegnet med forbehold om at bolighuset/hytten:

- Er bebodd (ikke fraflyttet). Bolighuset regnes som fraflyttet når det ikke lenger brukes som fast bolig. Dette forbeholdet gjelder ikke ved forsikring av hytte eller annen fritidsbolig, eller ved forsikring av bygg under oppføring.
- Benyttes til beboelse.
- Ikke brukes som hybelhus, hospits, omsorgsbolig eller noen form for asylmottak eller lignende.

Forsikringen omfatter ikke skader som skyldes brudd på disse forbeholdene, dersom sikrede visste eller burde vite om endringen i risikoen. Se FAL § 4-6. Skade som skyldes brann eller naturskade dekkes likevel også på fraflyttet bolig.

12.3 SIKKERHETSFORSKRIFTER

Det er viktig at du gjør det du kan for å unngå skade. Nedenfor finner du sikkerhetsforskrifter som beskriver hva du skal gjøre for å unngå skade. Brudd på disse sikkerhetsforskriftene kan føre til at retten til erstatning faller bort eller blir redusert, jf. FAL § 4-8.

For bygningsforsikringen gjelder følgende sikkerhetsforskrifter:

Sikring mot brann og eksplosjon

1. Bygningen skal ha røykvarsler og slokkeutstyr i samsvar med brannforskriftene.
2. Oppbevaringstanker som inneholder brannfarlig væske, gass eller stoff skal sikres mot brannfare og lekkasje i henhold til Forskrift av 8. Juni 2009 nr 602.
3. Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, kontrolleres og vedlikeholdes i henhold til produsentenes godkjente anvisninger.

Sikring mot tyveri, innbrudd og hæververk

4. Dører skal låses og vinduer lukkes dersom ingen er til stede i bygning, brakke eller container. Vindu i luftstilling anses ikke lukket. Nøkler skal oppbevares utilgjengelig for uvedkommende.
5. Ved dekning av skadeverk ved utleie, jf. punkt 4.3, må det opprettes en skriftlig husleieavtale. Et depositum tilsvarende minimum 2 måneders leie, skal være innbetalt før innflytting.

Sikring mot vann-, snø- og frostskaide

6. Bygningen skal være tilstrekkelig oppvarmet slik at frostskaide unngås.
7. Dersom bolighus forlates for mer enn 1 måned, skal hovedstoppekran avstenges og en tappekran åpnes for å kontrollere at vannet er avstengt.
8. Dersom hytte i perioden 1. oktober – 1. april forlates for mer enn 3 døgn, skal hovedstoppekran avstenges og en tappekran åpnes for å kontrollere at vannet er avstengt. I perioden 1. april – 1. oktober gjelder det samme dersom hytte forlates for mer enn 15 døgn.
9. Snø skal fjernes fra tak, balkong og terrasse før snø mengden overstiger bygningens bæreevne eller skaper risiko for snøras eller kan forårsake annen skade. Snørydding må tilpasses forventet snøfall ut fra værvarsel, årstid og sted.
10. Inn- og utvendige sluk og vannlåser skal holdes fritt for rusk og lignende, slik at tilstopping unngås.

Vilkår for Hus- og Hytteforsikring

11. Takrenner, nedløp og taksluk skal renses slik at disse til enhver tid holdes åpne for å kunne ta unna nedbør. Synlige lekkasjer, løse beslag, manglende takstein og øvrige feil og mangler skal utbedres umiddelbart.

Sikring mot alle former for bygningsskade

12. Elektro- og VVS-arbeider skal utføres av autorisert håndverker. Det samme gjelder annet arbeid som i henhold til lov eller forskrift kreves utført av autorisert håndverker.
13. Dersom det er tegnet en særskilt dekning mot Hussopp, gjelder i tillegg særlige sikkerhetsforsrifter for Hussoppdekningen, jf. vilkårenes punkt 10.7.

13. GROV UAKTSOMHET

Har sikrede grovt uaktsomt fremkalt forsikringstilfellet, kan Frendes ansvar settes ned eller falle bort, jf. Forsikringsavtalelovens § 4-9.

14. IDENTIFIKASJON (jf. FAL § 4-11)

Frende foretar identifikasjon etter reglene i Forsikringsavtaleloven § 4-11. Identifikasjon betyr at handlinger eller unnlatelser fra sikredes ektefelle, som bor sammen med sikrede, eller fra personer som sikrede lever sammen med i et fast etablert forhold, får samme virkning for sikredes rettigheter etter forsikringen som om handlingene eller unnlatelsene var foretatt av sikrede selv.

15. FRIST FOR Å MELDE KRAV

Ved alle skader må du kontakte Frende så snart som mulig, og senest innen ett år etter at du fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet, jf. FAL §§ 8-5 og 18-5. Dersom krav ikke er meldt innen fristen, bortfaller kravet.